

Uvodnik

Če smo v minulem uvodniku zapisali, da oživiljanje *Trdoživa* ni bilo kratko, lahko tokrat še pripišemo, da je bilo druženje in povezovanje osmih sorodnih društev prijetno in plodno, saj smo skupaj ugotovili, da nam med drugim manjka tudi aktivnejšega sodelovanja.

Zelo aktivno je bilo tudi v zaključku minulega leta, ko nam jo je pri izdaji druge številke *Trdoživa* zagodel tiskarski škrat in je zato prišlo do zamude pri distribuciji izvodov. Za slednje se vam opravičujemo.

Tokrat v osrednji temi predstavljamo zelo ranljiva in ogrožena življenjska okolja – barja. Na severu naše celine je barij veliko, pri nas pa visoka barja dosega južni rob pojavljanja. Ravno zato so naša barja še toliko bolj pomembna in ogrožena. Ko na novo odkrijemo kakšno barje, zlasti če je to v nižinah, se najdbe zelo razveselimo, saj tam najdemo redke in zaradi ekstremnega okolja tudi zanimive vrste, kot so npr. mesojede rastline. Ena od takšnih, srednja rosika (*Drosera intermedia*), tokrat krasi naslovnico *Trdoživa*. Razveselimo pa se tudi že znanih barij, že zato ker so se ohranila, saj jih je žal enostavno uničiti, zelo težko pa na novo vzpostaviti. Ne nazadnje je uspešnost ohranjanja ogroženih življenjskih okolij, kot so barja, tudi eden od zgovornih kazalnikov uspešnosti delovanja naravovarstvene službe. Barja so tudi ekstremni biotopi,

ki jih je dolga leta proučeval naš tokratni intervjuvanec.

Pri določevalnem ključu tudi po prvih izdajah ostajamo bolj ali manj v vodah, le da tokrat prehajamo iz morskega v »sladkovodno« okolje. Predstavljamo predvsem samce vrst pupkov, ki živijo v Sloveniji. Čemu smo izbrali ravno te repate dvoživke? Dolgo je veljalo, da pri nas žive tri vrste, a v minulem letu smo lahko prebrali, da se že poznanim dodaja še četrta – panonski pupek (*Triturus dobrogicus*). Tako tokrat prvič predstavljamo vse štiri vrste skupaj, vključno z ilustracijami in krajšim napotkom, kako jih ločiti med seboj.

Državna podpora naravovarstvu, predvsem civilnodružbenemu, se iz leta v leto manjša. Obstaja le še peščica razpisov, kjer lahko društva, kot so naša, še pridobijo nepovratna sredstva za svoje delovanje. Del tega odseva tudi tokratna vsebina, kjer je predstavljenih nekaj projektov, ki jih financira Mestna občina Ljubljana. Pridružite se prostovoljcem pri reševanju habitatov deteljinega modrina (*Polyommatus thersites*) na savskih prodih ali pri raziskovanju razširjenosti močvirske sklednice (*Emys orbicularis*) na območju Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. Ali pa se na terensko delo odpravite z »netopirci« v okviru njihovega Life+ projekta ali z »Dinaricumovci« na

popisovanje šakalov v okviru njihovega študentskega projekta, ki ga sofinancira ŠOU v Ljubljani.

V preteklih tednih v naravovarstvu ni bilo vse črnogledo. Po več letih priprav je Slovenija aprila končno razširila omrežje Natura 2000, ki v Evropski uniji nastaja od leta 2001 dalje in obsega že prek 850.000 km². Slovensko povečanje v obsegu 480 km² zajema 83 novih in 156 razširjenih območij, tri pa so bila ukinjena. S 37 % ostaja Slovenija v evropskem vrhu glede deleža ozemlja, vključenega v to omrežje. A ni vse zlato, kar se sveti. Tudi z razširitvijo obsega območij Natura 2000 naravovarstvena naloga še zdaleč ni opravljena. Bistveno je ustrezno upravljanje teh območij, izvajanje monitoringov osnovnega stanja v vsakem od njih, spremljanje ciljnih vrst in učinka izvedenih ohranitvenih ukrepov. Tukaj pa moramo v Sloveniji še marsikaj izboljšati.

Naravovarstvenikom in ljubiteljem narave dela še zdaleč ne bo zmanjkalo. V vsem tem času pa si vendarle vzemite nekaj minut tudi za prebiranje tretje številke našega skupnega biltena. V njej boste našli zanimive informacije, ki bodo obogatile vaše znanje o slovenski naravi. Ob zaključku leta pa se znova srečamo.

Uredniški odbor biltena TRDOŽIV

Volkec (*Lycosidae*) na svojem obhodu po socvetju velikega zalega kobulčka (*Astrantia major*) (foto: Jošt Stergaršek).